

ה ק ד מ ה

הסבר השתלשות העניינים

תוכחה כشنשאלו ע"ז, הלא אמחוז'ל במקומות שיש חח"ש אין חולקין כבוד לרבות [וראאה בפתחה (ענפים ט - יב) שבשו"ת מגדולי ישראל והוכרו שמות מסדרי גיטין פטולין, ע"ש].

ומני לנו גדול יותר מהג"ק בעל חוץ חיים, בהירותם בדינים שבין אדם לחבריו, ובפרט בענין הוצאה דיבה, ובע"ז יצא בתיקיפות גדול נגד רבנים מתפרעים בחומרה הדת. עי' מכתבי הח"ח (מכתב מ"ז), ואגרות רח"ע (ס"ש פ"ט) חתימת הח"ח והר"ק מגור, וע"ג אגרות שפירין (ס"י כ"ג). ע"ב הוכחנו לגלות אמתת המציאות, אולי תועיל למneau بعد הפירצה הנורא דהפקרת אשת איש לעלמא רחל. וההכרח הגדול הזה הוא מה שאלעוני לגלות כמה פרטיטים נחוצים מהאמת שבספרה זו, המעורפל ומוסווה בכיסוי ע"ג כיסוי ואוטם ע"ג אוטם. ואלו הם:

א. הדבר ידוע, שקיים "כונפיית מעשים" [בית חרושת לכפיה גיטין, רח"ל], המכנים פה מאנסי, בראשות הר' לאנדענסמן שכבר יצאו נגד גודלי הדור במכבת גלי הרצג בפנקס בי"ד (מסkr מס' 1061)], וחרכזו משפטם לפטול כל הגיטין שלו, והר' קויפמאן השתתף עמו לאחרונה ב"בזינעס" הגדול הזה שגורפין ממנו הון עתק.

פרק כי"ד, מסkr 5008

ב. הר' קויפמאן זה, כשבודין שימש כאחד הדיינים בבית דיןינו, ולא היה נזהר להשתרם מאתנו, גילה לנו בע"פ ובכתב את מצפוני לבו, דיעותיו והשופטו המורעלות עדesisod. הוא כתב לנו בכתב ידו "בירור" [שהרצג ב"פנקס בי"ד] (מסkr מס' 1062), שדבריו יוצא ברור: שמוטר לכוף בעל מתן גט, רק משום שאשתו רוצית בך, [ראאה לקמן במובא (ענף א')] שזוהו דעתם בסל למו של הריפורמים, שנשתרבב להם ממנהגי העכו"ם רחל, ע"ש].

ג. נחוץ לדעת, שהר' קויפמאן כתב אותה ה"בירור" זמן קצר "טרם" שישב לדון כאחד הדיינים בפרשת "בלום-האכהייזער" דן, מה שעלה נתובחנו בשעה, והוא כתבה לנו כתגובה על טענותינו בהנוגע ביחסו לפשרה זו. ונבהלנו לראות, איך שטרם ששמע מלא אחת מפי הבעל, כבר חוץ את משפטו: שמוטר לכוף בעל מתן גט, ע"פ משפט קדום שהייל עי' שמייעת טענות אנשי צד האשה בלבד, כי טענות הבעל אינם מעלה או מורייד אצלם...

ד. גם נחוץ לדעת, שאחתה ה"בירור" מלבד מה שהיא מלאיה על כל גדורתו עם "קלות", הרי גם ריח גדול של "בורות ועם הארץות" שאין דוגמתה מבצען ונודף

טרם שנחות להסביר אילו הייתה הדבר, שהגענו להמצב הנורא שאנו נמצאים בו, נעהק לשונו ב"הקדמה" לקונרטינו הקצר [שהרצג בפנקס בי"ד (מסkr מס' 1060)], מה שפירסמו בדחיפות ימים ספורים טרם החתונה האstor [ادر תש"ע], וגם שלחנה לרבני לונדון [בליה הקדמה], והגיעו לידי. וזה לשונה [עם קצת הוספה]:

בנידון הtgt הפטול שבפרשת "בלום-האכהייזער", שיצתה עליה "מכتب גלי" בערעור "פסלנות" מוחלטת עלtgt מבית דיןינו, ביום ט"ו אדר שנת ה'תשס"ט, [הרצג בפנקס בי"ד (מסkr מס' 1026)], והופץ בכל קצוי תבל. מה שעשינו ע"פ ערورو של הבעל, שבדרכו וצעדו הראשון מיד לאחר ביצעתtgt, משנתחרר מתחת ידי הברינויים, בא ישר שם תיקף לבית דיןינו, והתлонן שהtgt ניתן מתוק אונס גמור, תוך כדי שהיה חbos תחת ידי מאנסים וברינויים מוסווים, למשך י"ט שעות רצופים, ובמשך זמן זה צערו והבלחו, וגם איימו עליו עם מכות רצח, ואמרו לו שלא ישחררוו מתח"י אף לחדים, אם לא יגרש. [ראאה לקמן (אחר הפתיחה) תיאור כל העובדא בפרטות].

והנה בתחילת חדש אדר תש"ע, כשהגיעו לאונינו השמיהה המבהילה, שהאה צירל בלום שהיא עדין אשרו הגמורה של הר' מנחם מענדל בלום שליט"א, מוכנת להנשא ח"ו תוך שבועיים ע"פ מורים קלים ורקרים, למנחם מענדל ביקנספאן מקרית يول. **נתבקשו** מרבניים ות"ח, שנחוץ מאד לפרסום בכתב"מ בלבד "מכtab ערעור" הנ"ל, ווערת השיעוריות שהושמעו בע"פ ב"קול בי"ד" (מכפתור 500 ואילך), עכ"פ באופן כללי וב欽 צור נמרץ עיקרי היסודות, שעל פיהם מתבאר החלוקת פטנותtgt. בטוענים, שאותם בעלי השפעה, שיש כח בידם למחות כתעתם טרם התறחות הפירצה למעשה ושותקים, שלא יוכלו אח"כ כשחומר הענין כבר יכה על קדרים, להצדק עצם עם האמתלה: שלא יידעו ולא ראו ולא הבינו חומר הדבר, ואו ינסו להרגיע את עצם עם האמתלה: שכבר "דיעבד" הווא... הגם דבראמת אין זה משנה כלום, גם בדיעד הדין ברור, שתצא מזה ומזה, וכדלקמן (ס"ז, ענף ח), ע"ש].

והגמ שהדבר היה קשה علينا עד למאוד, להזכיר שמות, רבנים, ובפרט לפגיעה ח"ז בפיגעה כ"ש בכבודם, וכש"כ כשם חלק מהם היו עמהם בידידות ובקרבות. אבל מה נעשה לקראת העובדא המעצב והמכאי, שהקהל תלוי על צוואരיהם וכדלקמן, מה נשיב ביום

להתבהש ולהתעלם מ"כללי ההוראה", אלא לפסק בכל דבר כפי בחרית ה"רצון", הוא עיקר סיבת שכחת התורה בדורינו, ואכם לן, וזהו מלבד מה שורה קויפמאן לקי בדיעות כובנות, למשל הוא מביא באותו "בירור" דברי "קוק", שכבר נחרץ ונחתם משפטו מגודלי ישראל, שהוא מין וכופר שאסור ללימוד תורה מפיו. **פרק ב'יך. פנקס 5008**

ח. גם נחוץ לדעת, שלפי המיצב העוגם השורר כהיום, מתחפר לדאכוניינו, כל עניין של חיזוק הדת, למשחק של התנaczות והראות כח ושלטון, מי שיגביר על מי. החלטת רבנים על עניינים יסודיים ביהדות, הנוגעים לפירוצות נוראות בחומת הדת, כבר פסקה מלאحيות ננד בקנה המידה של תוהה^ק השוע והפостиים, רק לפני ה"ליניע" ד"שמור לי ואשמור לך". **למשל:** אם רב פלוני שיתף עמו פעולה באיזה פרשה מסוימת שעמדו על הפרק בעבר, או בשכר זאת יתמודך זה עמו בעינים סגורות, בפרשא אחרית שעומד עבשו על הפרק, מבלי להפלות כלל אם הדבר מוצדק ע"פ הלכה מצד עצמו, או שהוא מופרך ממנו. וד"ז שיבר וויצין כל עניין יהדות בימינו עד לאין מרפא ממש התייחסות בעניינים העומדים על הפרק, שלאذבונם הרוב הם נתקלם בחזיוון זה חזור ושוב. **[עי' מבואו (ענפים ח' וט').]**

וידין גרמא, שמחמת הקשר בגדיים המופרך והמורא, מה שיש בין הקלוי דעת: הר' לאנדעסמאן וקויפמאן, עם הקנאים: הר'ח פלאהר ורי גאלד, מכח חשבון העולוב הניל ד"שמור לי ואשמור לך", נתגלו הדברים שהגענו להמצבע המזר והתמוה, שהר'ח פלאהר ורי גאלד המיצגים עצם כ"קנאים", ואינם בקיאים כלל בהלכות גיטין, תומכים בעינים סגורות בפועלותם המוקלקלים ובפסקם המסתולפים ומהופרכיהם של הר' לאנדעסמאן וקויפמאן, המפורטים בקהלם. **הגם** דליך שום הסבר על התמייהה הגדול, היכן שנעלם פתאום "קנאותם" נגד ההתברחות עם... איזר התהברו הקנאים עם "קוקנייקעס", ובפרט לסמוך עליהם בהנוגע לשאלות חמורות, שקדושתן וטהרתן של ישראל תלויות בהן. **בו** בזמנן, שמאידך גיסא הם עסוקים לדריש דרישות נלחבות נגד האגדאים, תיקו, וזה מעורר חשד במוחות ודרגת קנאותם בכלל.

ט. ואחריהם באו ביקנספאנן והבייד' דלונדון, וסמכו עצם בעינים סגורות על היראים הר'ח פלאהר והרי' גאלד, בסוברים שהם בקיאים בהלכות גיטין. **[אחד מרבני לונדון שחתם על ה"הייטה" הקלוקל,** כשהרב אחד שאל ממנו, מה שיש בפיו על טענותינו חזות בפסקנות של גט זה, השיב לו בזהה: לא מוטל علينا לחקור וליריד בתוך העניין בכלל, מאחר שיש "בית דין" המאשר שהכל נעשה

מןנה, ועוד כדי שambilא לידי גיחוך וצחוק מכאייב. **[לדוגמא,** אחד הנימוקים החזקים, מה שבונה עליה את "היתר הכפיה" שלו, הוא מכח הטענה החזקה בעינויו כברזול: דלמען "השלום" יש לכופו על מתן גט, כדי שלא ימשיכו להתקוטט זע"ז... **בצירוף** ההברקה הנפלאה: רהלא לאחר מעשה ביצוע ה"גט מעושה", הרי כבר תהיה במצב של "זועבר", וממילא שוב יוכל להסתתר אז על קולות רעוות שדרופות קדמים... **"מהלך"**, מה שמלבד הפרכתה אצל כל הולך ישר, הרי כבר פסק הברית אברהם (אה"ע סי' ק"ג, אותן ה), [הובא בפתחה (ענף ט', אות יי')], דעתם הדבר להשתמש עם רעיון זה, מעניק לו חיבור "נידי ושמתא", עי"ש], ועם "בירור" שכזה, ניטה להשפיע עליינו שנסכים עמו...]

ה. כמובן, שלא יכולנו להסביר בשוא' למהלכים מופרכנים, שכאלו, והשיבו לו בדרך כבוד במחבת בת ששה דפים, [שהציג ב"פנקס ב'יד" (מספר מס' 1063)], שהפרכנו שם את כל דבריו. **ולפלא,** שמיד מאותו רגע ואילך, לאחר שקיבל מאנתנו מכתב הזהו, נתהפר פתאום לשונינו המובהק ופסק כל קשר אנתנו. **בו** בזמן, שכל המעין באותה מכתב, שנכתבה בכל גינויו והכבד, יראה שאין בה שום דבר המצדיק את גישתו המוזר הזה, דהיינו נשמע מזאת, דרך שום שמייחדו לא הטכינ' עמו להלכה, והפריך את דבריו בריאות ברורות ומוכחות, מתחפכים לשנאותו. **וההסביר** היחידי והבולט ע"ז הוא, שנטאכוב מאד כשרהה שאין לו שום סיבוי, שנctrף אליו ולשתף עמו פעולה בנסיבות שלו.

ו. במשך שיחתינו עם הר' קויפמאן בהלכות אלון, נתובחנו לידעת שאין לו ידיעה יסודית ומקורי בה גיטין, זאת אומרת ע"פ לימוד ושינון טור ושו"ע אה"ע ונוב' כדבאי. **וככל** ידיעותיו בשטח זה, הם מוגבלים להספרים: עורך השלון, ואגר"ם ולא יותר מזה, וג"ז איננו יודע רק מקופיא מתקיילים, ורק זה מביא ב"בירור", ולאידך גיסא הוא שיטות מתקיילים, אף כשהם רוב מנין ובנין, מתעלם ככל משיטות הפסלים, אף כשהם רוב מנין ובנין, של הפסקים. **וכבה** הוא מטעש המוחות של רבנים, שאינם בקיאים בדין הלו: כאשרו שיש לו על מה לסתור, בו בזמנן שהוא מסתתר על שיטות שהם מופרכות מהלכתא מכללי ההוראה, **[וזהו עקרת בה"ת, מבואר במאמר (ענף ו').]**

ז. גם לא איכפת להם, להר' לאנדעסמאן וקויפמאן, לדמות מילתא למילתא, אף כשהן הניתן דומה כלל להראריה והמקור שambilא. **וגם** לא איכפת להם, מה שע"פ משפטי "כללי ההוראה" המוסרין לנו מהופרכים, אין בידינו להכريع להלכה כאוון המקלין, כי לדידיהם שמקלים יגיד להם, טגי במא שיכולים להצעיב על איזה מיקל וחסל. **[וראה** במקום במאמר (ענף ו') שבייארנו, דמהלך הקלוקל הזה,

אולם עם הר"ח פלאר, אף לא נסינו לתקשר בענין זה כלל, כי כבר למדנו לך בעבר, שגם הוא מתגונן עצמו בחומרה בצוורה שבנה מסביבו, ואינו מוכן להסביר דבר ולא חצי דבר, כשורצים לשא וליתן עמו, היה שמתיררא שלא יתפס במשוגתו ויתבده. **הוא** התעלם זה מלפני יותר מעשר שנים, ממקتب ארוך בת כי' עמודים שערכנו אליו בזאת אפים בכל גינוי כבוד והראוי, בענין איזה פריצה מה שהוא אחראי עליה, מה עשה? לאחר כמה שבועות מעט שלחונו לו המכתב [וקראה] וצפינו לתשובתו, והוא ענו עיי' שליח: שלא קרא כלל את המכתב..., וחסל. ואז עמדנו על מהותו, ונוכחנו לדעת מدت חיפושו אחר האמת, עד היכן שmagnum opus שמאנו, ואיך שאפשר לבא עמו בקשר ולדבר עמו, לביר ענין יסודי מה שהוא אחראי עליה, על אמיתתה...
[מוקד מס' 5008]

ושאלת גודלה נשאלת כאן, האם נשמע הדנה כזו, מגודלי ישראל, שיוחמכו להסביר על דברים של טעם בדבר הכלבה, בהנוגע לחומרה הדרת, באופן הפקר ומגוחך שכזה: [מוקדם] לא רציתי לקרוות המכתב, וממילא [עכשוין] אני יכול להסביר... האם אין זה מעלה על הדעת, האימרא הידועה של איזה עksen מפורסם שאמר למי שרצה להוכיחו על טעויותיו: "נא, אל תבלבלנו עם הוכחות וראיות מציאותיים, כי כבר גמרתי והחלמתי דעתך". [ומה שהסביר לשואל, דמשו"ה אינו מшиб על דברינו, משות... שפרק علينا דבריו בו וקלון]. רוצה לחלוק בזה על גمراא (חולין קל"ד ע"א) מפורש: דחיבין לקבל האמת אף משיטה מפורסם, וברשי' שם ד"ה אל תשנה) "דהא טעמא קאמר למילתיה", ע"ש].

ונמה שהסביר בפומבי על טענה זו, דבנו של פוטק מפורסם בא"י אמר לו, דכל מה שאביו מוזקן והולך, יותר מתקבלין דבריו אף מבלי' שום נתינת נימוקים ומוקורות, [וכאילו] שמויה ראייה גם עליו, דמה שאינו מшиб כלום על העරעור, וזה תועאה מגדורתו ולא מהuder בקיומו בדיןאים אלו... **הנה**, לא נתפל' בעת בעט הדבר, אם ראוי לסתור על רב יישיש בשאלות חמורות, אף בשאין וויאן שום פירכא על דבריו, דהרי הגה"ק בעל ד"ח קמויהו כמה פעמים בתשובותיו לאחר שהגיע לס"ח שנה, שלא יסמכו על דבריו טרם שיכניסם בכור המבחן הייעדו אם לא, דיתכן שמחמת תשות וקנות לא בירר העניין בדבוי, ואcum"ל.

אבל זה מיהא ברור, אם אכן יש פירכא או ערעור על דברי המורה, וא"א לשא וליתן עמו מלחמת חולשתו, [או מלחמת מייאנו בדבר ובבנ"ד], דח"ו לסתור עליו לכולא. **דבן** הזהיר בברירות הגה"ק מזידישוב בעל עטרת צבי זצוק"ל, בספרו סומע"ט, והוא עמו הגה"ק בעל בני"ש, [שהובא לשונם בפתחה (ענין י"א, אותיות ט"ז וו"ז)], שאסור לסתור אפילו על בעל גילוי אליהו ורוה"ק בגיןוד

בדת וכדין, זה די לנו...]. הנשמע עד מعلوم, גישה כזו על ערעור חמור של פגיעה באיסור אשת איש, ה"י.

ל. המתבונן קצת בנסיבות היהדות, אם אסורה או מותרת, או אם דהוי אף מצוחה וחיווב, כבר פסקה מהליהות תלי ע"פ משפט חrichtת תורה"ק, אלא שהכל תלוי ועומד כהיום על קוטב תבוחינו: שלא ייחיש זאת שום הולך ישר ומודה על האמת, שאחד מן הקנאים שהכחיר גט פסול זה, בו בזמן שאין לו ידיעה בהלכות גיטין, לא היה מהסס אף רגע מההרעיש ולפסול כליל גט זה גופא, אם הייתה מתבצעת ע"י איזה גברא מסוים..., אפילו אם בשלעצמה, ככלمر ע"פ גדרי תורה"ק הייתה הגט כשרה לכתלה...]. **אsoon** נורא אופפת כל ישראל, שהגענו למצב של תהו וボחו ממש, דבמוקם שהותה"ק תהיה המורה דרך שלנו, שפהה תירש גבירתה, והפאליטיק והפארטיטי תפסה את מקומה, ולדאבוניינו הגדלן כן הוא גם אצל אנשים המיעציגים את עצםם בפני העולם ב"יראים", ואף מהתארים את עצםם ב"קנאים"...

ו"ד"ץ משמש כפתרון חלקו על שאלה כמה בנ"א, מודען שלא השותדען אצל רבני שיעמדו על עידינו לתמוך אותנו במתן מכתבים חתימות והסכמות וכדומה. כי ידוע ידענו היטב بما שזה קשור, ובאייה לחצים חזקים שמעטרוכים להשתמש בה כהיום, בכדי לשבענו ולפעול אצל רבניים שייצאו להחום נגד פירעה בחומרה הדרת, כשהענין הוא זך ונקי מכל דרורא של פוליטיק, אך ורק למען כבוד שמוי יה' תורה"ק. על כן, ברצונו לחסור מהם הצער הגדל הקשור בזה, החלטנו דבאמת דיעול ירקא ליעול בישראל וכורואה, דהרי יש לנו הסכמה המונין כל הפטוקים המונוניים בבירורינו, אריות ונמרים שכלי בית ישראל נשען עליהם ועל הוראותם, החלמן מן ראשון לראשונים ועד לאחרון שבאחרונים, וכל הוספה לחזק את דבריהם אך למותר ואף לגרעון ייחסב.

יא. משות "והייתם נקיים", מוטל علينا להודיע, שטרם שייצאנו לערער בפומבי על גט זה, פניו להר"י גאלד, מי שקשר ידידות שורה בינו מאז ומתריד, כתבנו לו מכתב קצר בדרכ כבוד, [הוועג בפנקס בי"ד מס' מס' 1064], שביקשנו ממנו להפגש ביחיד כדי לברר ענין זה, אבל הוא התעלם עצמו כליל מדברינו, ולא השיב לנו מאומה. **ויכולני** לקובע, שצד זה, לצאת נגוז, הייתה החלטתינו הייתר קשה בנוגע לכל פרשה מוכאב זו, אבל החלטנו שאין לנו ביריה אחרת, כי אין אנו בן חורין להפטר מזה, שהוזל כבר חרצו את משפטם, דבמוקם שיש זה"ש אין חולקין כבוד לרבות, [ומודבריו החת"ס קובץ תשובות, סי' י"ח] יוציא, שלא רק שאין חולקין לו כבוד, אלא אף מבזין אותו, ע"ש].

יותר מדור המבול... שנאמר אלה וכח ורוצח ונגוב ונאף פרצוי ודמים בדים נגע... דקאי על איסור עריות, ואמרו כדמותם רב יוסוף: מולדין בנין מנשי חבירוון חוביין על חוביין מושיפין. והרביה מנעה את עצמי מהבנס בהוראה הזאת כי רב הדקדוקין ובכל אדם יכול לטעות בהן, והוא פסול ממזרות, עכ"ל. מה יענו על זה, תיקו!.

יג. סוף דבר: שעל קולר צוארים של הר"ח פלאר והר"י גאלד, יהיה תלי הפריצה הנורא זהה, של התרת אשת איש לעלמא בגיןו להלכה הבורהה. ב"י המציאות הוא, שעיליהם טומכים הרבניים ולהלומדים מפה ומולנדון, בסוברים שהם בקיאים בהלכות גיטין. וגם הבועל עצמו, כששאליו ממננו, איך שהוא מרהייב בפנשו לירד לעסקabis כזה, במקום שיש ערורים חזקים כבנ"ד, השיב: שהר"ח פלאר והר"י גאלד פסקו לו, שאין כאן שם חשש...!.

תמייהים אנחנו, איך שיכלו להתרחש ולהעצדק עצם מן המכשול הגדל והנורא מה שגרמו, למרות היהות יודעים שאינם יודעים, ושבידם היה היכולת למנוע המכשול בעוד מועד. אשר אף אם רק חלק קטן מדברינו נכונים, ג"כ מובן שהיו צרכיהם לבrhooh מזה יותר מן הבורהה מן האש, ולעשות כל עצדי לעצור بعد פיריצה זו, טרם שתהיה בגדר מעות לא יוכל לתיקון. [עי' חת"ס (אה"ע "ח' סי' נ"ט), שכחוב כלפי שאלת גט בזה"ל: לא בעינה לקבל אחריותה לאחרינה במקום שיש עורוין, עכ"ל].

מנק ב"ד, מס' 5008

לבע החלטנו, ש"בירור" זה תשמש בחודא מחתא, גם כ"מכחוב גלי" להר"ח פלאר והר"י גאלד, כיון שאינם מניחים להתקשר עמהם להצעיע להם בענעה הוכחת טעותם, כפי שהיינו רוצים וניסינו לעשות כן, הרי ההכרה יאלץינו לעשותה בגלוי. אדרבה, יראו הכל ויתבוננו בהטענות החזקות שיש על פסנות גט זה, ויבאו נא הר"ח פלאר והר"י גאלד לדוחות ולהפריך את דברינו, אם יש ביכולתם לעשות כן... ואם אכן בכחה יעשו, בודאי שלא ניבוש להודאות ברבים על עדקה מעמדם, ועל טעונינו, והלאו שיהיה כן, אבל טרם שייעשו כן, אין לנו שם מנוס ע"פ תוה"ק להפסיק העורוין.

ومעתה, אחרי שידענו כבר מהות ההיתר הקלוקל זהה, מבטן מי שיצאתה העגל הזה, וממי הם המתירין האמתאים המסתירין עצם מאחרוי הפרגוד,ומי הם התומכים בידם, מבלתי ליתן האפשרות להתווכח עליהם, שעל קולר צוארים תלוי המכשול הזה, נושא לבאר בגלוי וב欽צ'ור נמרץ, משפט גט זה ע"פ תוה"ק. [עד כאן הלשון שכתבנו בהקדמת הקונטרס הקצר בביבור פסלנות הגט, שפרשנו ימיים ספרויים טרם החתונה הפסול והאسوון].

להלכה, עי"ש. ופשוט שאון בכוחו של הר"ח פלאר ואלה במוותו, לחלק על קדרשי עליונים הנ"ל, ותל"מ.

יב. וככה, על ידי מהלכם המופרך של הסתగות, והעדך היכולת להתקשר ולדבר עמהם, שמהד גיסא, והמהלך של "איש מפי איש" שמאידך גיסא, הסתווב הכל כгалל החור, ככלומר זהה מסתמן על זה בעינים טГОורות, זהה מסתמן על זה בעינים טגורות. באופין שבוטפו של דבר, אין להם על מי שיטסמו כבל, כי האכיהיזער מסתמן על רבני לונדון, והם וביקנסנשפאנן מסתמכים, על הר"ח פלאר והר"י גאלד. והסוף פסוק, הוא: שהר"ח פלאר והר"י גאלד, שאינם בקיאים בהלכות גיטין, מסתמכים על הקלים הר' לאנדעסמאן וקוייפמאן, הגורפים הון עתק העולוב ד"שמור ל', ואשמור ל", מפקוריין אשת איש לעלמא, בגיןו הגמור להלכה הפשטוה, והכל עומד על משענת קנה הרצוץ, של שני זנבות האודים העשנים הללו: הר' לאנדעסמאן וקוייפמאן בלי הוכחת ההיתר ע"פ תורה כלל.

והדבר ברור, שאם היה ידוע ברבים האמתה המר: שהמותירין האמתאים הם הקלים הר' לאנדעסמאן וקוייפמאן, ולא הב"ד מלונדן עצם, ואצל דלא היראים הר"ח פלאר והר"י גאלד שאינם בקיאין כלל בהלכות גיטין, [לא מיביא הר"ח פלאר, שאינו עובס בהוראה כלל, אלא אף הר"י גאלד, שאכן הוא מורה מצוין בענייני או"ח וי"ד, מ"מ אינו בקי אף בהלכות גיטין הרגילין, וכש"כ בהגדירם העדינים של דיני בטיה המפוזרין בספריו שנשתרבב "היתר" זה באמת לאmittuno, מהו שלא יוועל ע"ז שום פתקאות להכחיש זאת], אז לא היה עולה על דעתם כלל, שאפשר לטמוך על "היתר" קלוקל ואומלל שכזה.

בדאי להם להתבונן בדברי ש"ת הראים (סי' כ"ד), וול ובפרט בענין האישות שצורך להמשך אחורי המהמירים, ואין כל אדם רשאי להכenis עצמו בדיני גיטין וקדושין ע"פ שיהיה חכם, כדאמרין בפ"ק דגיטין... דהוה ממנה אגיטה... דקייל כל שאינו יודע בטיב גיטין וקדושים לא יהא לו עסק עמהם, והוא ממן גברא רבה לאוריוי היכי נגיד, וכמה חכמים גדולים היו בזמןנו שהיו בקיאים בכח"ת כולה, ועכ"ז לא היו סומכין אלא על אותו הממונה על הגיטין... והאחרים לא היו רשאים להתחס בם... ע"פ שהוא בקי ומומחה בכל הלכות גיטין וקדושים. [וממשין]:

מלבד זה..., כל שאינו יודע בטיב גיטין וקדושים לא יהא עסק עמהם... וקשיין לעולם יותר מדור המבול, ופרש"י קשה לעולם, דיניהם המוראים בעירות ואינן בקיאים,